ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL

DOSAR NR. 784/2/2018

SENTINŢA CIVILĂ NR. 2138
ŞEDINŢA PUBLICĂ DIN DATA DE 07.05.2018
CURTEA CONSTITUITĂ DIN :
PREŞEDINTE: FLOREA IONEL
GREFIER : DUICĂ DANIELA

Pe rolul instanţei se află spre soluţionare cererea de chemare în judecată formulată de către reclamantul **Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii** în contradictoriu cu pârâta **Molico Elena Tatiana** având ca obiect „constatarea calităţii de colaborator al securităţii".

La apelul nominal făcut în şedinţă publică au răspuns : reclamantul, prin consilier juridic cu delegaţie aflată la dosar, lipsind pârâta.

Procedura de citare a părţilor este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de şedinţă, după care:

Nefiind alte cereri de formulat, excepţii de invocat şi probe de administrat, Curtea constată cauza în stare de judecată şi acordă cuvântul pe fond.

Reclamantul, prin consilier juridic solicită admiterea acţiunii astfel cum a fost formulată, urmând a se constata calitatea pârâtei de colaborator al securităţii, acest aspect rezultând in notele informative depuse la dosar, pârâta furnizând informaţiile in mod conştient.

Curtea reţine cauza în pronunţare.

CURTEA,

Asupra prezentei acţiuni în contencios administrativ, reţine următoarele:

La data de 02.02.2018 a fost înregistrată cererea de chemare în judecată formulată de reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii în contradictoriu cu pârâta Molico Elena Tatiana(fostă Lăzăroiu).

Se solicită, pronunţarea unei hotărâri judecătoreşti prin care să se aprecieze asupra calităţii de colaborator al Securităţii în ceea ce o priveşte pe doamna Molico Elena Tatiana (fostă Lăzăroiu).

Motivând cererea de chemare în judecată, reclamantul învederează următoarele aspecte de fapt şi de drept:

În fapt, doamna MOLICO Elena Tatiana (fostă LĂZĂROIU) a candidat la funcţia de deputat în Parlamentul României.

Conform prevederilor art. 3, coroborate cu art. 5 alin. 1 teza II din Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008, Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii verifică din oficiu, sub aspectul constatării calităţii de lucrător al Securităţii sau de colaborator al acesteia, persoanele care candidează sau ocupă una dintre demnităţile sau funcţiile prevăzute la art. 3 lit. b)-h)1.

Aşa cum rezultă şi din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/2254 din 09.11.2017 şi din înscrisurile ataşate acţiunii, doamna MOLICO a fost recrutată la data de 23.05.1983 (data semnării angajamentului), sub numele conspirativ <ANDREEA ROMAŞCU>, de către biroul de contrainformaţii al U.M. 02546 Bucureşti pentru încadrarea informativă a vecinilor din bloc, cadre militare în rezervă şi/sau activitate şi în special a lt.col. (r) M.G. şi familiei sale.

În 1985 a fost scoasă din reţeaua informativă deoarece nu mai avea posibilităţi de informare pe lângă celelalte cadre militare din imobilul respectiv.

În concluzie, solicită a se aprecia asupra calităţii de colaborator al Securităţii în ceea ce o priveşte pe doamna MOLICO, analizând relevanţa, în lumina prevederilor art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008 aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008, a materialelor furnizate de domnia sa.

După cum se poate observa, norma citată descrie, sub aceeaşi denumire generică, 3 posibilităţi de relaţie cu structurile de represiune ale aparatului comunist, impunând îndeplinirea unor condiţii specifice fiecărei categorii.

Astfel, pentru colaborarea prin furnizare de informaţii trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiţii:

1. Informaţiile furnizate Securităţii să se refere la activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

În legătură cu această primă condiţie, se poate observa că, potrivit cadrului legal, pentru reţinerea calităţii de colaborator al Securităţii este necesar doar ca materialele probatorii de tipul celor arătate în textele de lege, să se refere la activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist şi să vizeze îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului. Deci, reţinerea calităţii de colaborator este legată de furnizarea unor informaţii de natura celor impuse de legiuitor. Aceasta şi pentru că art. 2 lit. b din norma citată nu condiţionează în nici un fel cadrul în care să se desfăşoare activitatea de transmitere de informaţii şi, unde legea nu distinge, nici interpretul nu trebuie să distingă.

Nu în ultimul rând, interpretarea teleologică a prevederilor art. 2 lit b, duce la concluzia că legiuitorul a urmărit să atribuie calitatea de colaborator al Securităţii, persoanelor care, prin denunţurile lor, nu au menajat interesele celor denunţaţi, deşi puteau, şi, mai mult, desconsiderarea acestor interese nu este compatibilă cu principiile moralei publice. În consecinţă, dacă denunţarea unei conduite era potenţial nocivă pentru cel denunţat şi, în plus, un astfel de denunţ nu şi-ar mai avea rostul într-o ordine democratică, rezultă că ne aflăm în faţa denunţării unei conduite potrivnice regimului comunist. O interpretare contrară, restrictivă, care ar înţelege prin „atitudini potrivnice regimului" doar manifestarea explicită a dorinţei persoanei denunţate de răsturnare a regimului comunist, este de neconceput pentru că ar institui o inegalitate de tratament cu privire la persoane care au denunţat în egală măsură atitudini a căror incriminarea era tipică regimurilor dictatoriale. Apreciem că ambele conduite fac parte din sfera manifestărilor potrivnice regimului întrucât ambele atitudini erau neagreate de regim, îngrădite de acesta şi, în schimb, permise într-o ordine democratică.

2. Informaţiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului. De asemenea, având în vedere că legea cere numai „vizarea" încălcării unor drepturi, iar nu încălcarea lor propriu-zisă, s-a statuat că atât timp cât informaţiile erau apte de a produce o reacţie din partea Securităţii, iar informatorul ar fi trebuit să conştientizeze posibilitatea unei astfel de reacţii, condiţia vizării încălcării unor drepturi este realizată.

Astfel, se apreciază că satisface ambele condiţii legale nota informativă din 17.02.1984 prin care pârâta revine cu informaţii despre familia lt.col. (r) M., semnalând despre numita M.D. că acesta "*în situaţia în care va avea posibilitatea de a găsi o partidă bună pe lângă un cetăţean străin, /.../ ea va accepta să plece definitiv din ţară cu acesta /.../*", având în vedere că "*toate colegele ei de facultate care au avut relaţii cu cetăţeni străini şi s-au căsătorit /.../ au ajuns foarte bine, motiv pentru care ar fi încântată în situaţia în care şi ea şi-ar găsi o partidă similară*".

În nota incriminantă pârâta subliniază că numita M.D. tocmai preluase un grup de turişti străini. În urma acestei semnalări, pârâta a primit sarcina de a permanentiza relaţiile cu numita M.D. pentru a informa dacă aceasta din urmă "*intră în relaţii neoficiale cu cetăţeni străini, primeşte vizite la domiciliu din partea acestora, intenţionează să se căsătorească /.../ şi să plece definitiv din ţară*". De asemenea, informaţia pârâtei s-a constituit în material de primă sesizare. De asemenea, pentru verificarea acestei semnalări, numita M.D. a fost încadrată informativ şi prin sursa <POP VASILE>.

În concluzie, potrivit consemnărilor ofiţerilor de securitate, la data de 22.03.1984, la aproximativ o lună de la semnalarea pârâtei, organele de contrainformaţii au informat Securitatea

Municipiului București despre intenția numitei D.M. de a se căsători cu un cetățean străin cu care să plece definitiv din țară (vezi I 73457, vol. 2, f. 14)

Din perspectiva reclamantului, nota analizată anterior dovedește peremptoriu că pârâta, în mod conștient a furnizat informațiile respective, având reprezentarea consecințelor acestei informări, fapt confirmat din modul de redactare al notei.

Față de conținutul notei indicate anterior arătă că, în perioada comunistă intenția unei persoane de a-și stabili definitiv domiciliul într-un alt stat era o atitudine extrem de gravă din perspectiva regimului , iar cei care luau o astfel de hotărâre erau priviți ca niște trădători de patrie. Persoanele care, prin diferite metode, reușeau să-și îndeplinească visul de a rămâne în străinătate erau denumite batjocoritor „fugiți", iar bunurile rămase în țară le erau confiscate. Cei ale căror intenții de plecare definitivă din țară erau descoperite și zădărnicite – cu ajutorul informatorilor (cum este cazul în speță) sau prin alte mijloace – erau denumiți „suspecți de evaziune" și persecutați de organele represive ale regimului. Aceste din urmă persoane nu mai puteau spera că li se va elibera vreodată pașaport, nici măcar pentru o călătorie într-o țară socialistă. În plus, evoluția profesională a acestor persoane avea de suferit, îngrădindu-li-se accesul la anumite funcții și profesii. Supravegherea lor de către Securitate devenea extrem de strictă.

Dreptul oricărei persoane de a părăsi orice țară, inclusiv cea de origine era stipulat de pactele internaționale la care România era parte, dar era încălcat sistematic de statul comunist.

Gesturile acestor persoane nu erau atitudini antisociale, ci atitudini potrivnice regimului care încălca dreptul cetățenilor români de a se stabili pe teritoriul altui stat (drept prevăzut de art. 12 punctul 2 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice).

În concluzie, se poate observa că prima condiție impusă de legiuitor pentru reținerea calității de colaborator al Securității prin furnizare de informații este îndeplinită.

Și cea de-a doua condiție este asigurată, pe de o parte, pentru că nu se poate reține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cea prezentată anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în delațiunea sa se pot lua măsuri de investigare, prin căutarea și obținerea de noi informații despre urmăriți, fără acordul acestuia (încălcarea dreptului la viață privată) și, prin urmare, a vizat această consecință. Cum s-a arătat, urmarea directă a delațiunii pârâtei a constat în încadrarea numitei M.D. cu o altă sursă și, în urma verificării informației semnalarea respectivei la Securitatea Municipiului București, unde va fi lucrată ca suspectă de evaziune.

Nu în ultimul rând, definiția legală a noțiunii de colaborator al Securității nu impune existența unei pluralități de informații furnizate, fiind de ajuns și un singur denunț, care să îndeplinească cele două condiții, pentru reținerea acestei calități.

În concluzie, informația furnizată de doamna MOLICO (anterior LĂZĂROIU) Elena Tatiana a îngrădit dreptul la viață privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

Pârâta, legal citată în cauză, nu a formulat întâmpinare.

Analizând cererea de chemare în judecată, Curtea, în baza materialului probator administrat în cauză, urmează a o admite, pentru considerentele ce se vor expune în continuare.

Cu titlu preliminar, Curtea reține că în preambulul O.U.G. nr. 24/2008 se arată că „în perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945-22 decembrie 1989, puterea comunistă a exercitat, în special prin organele securității statului, parte a poliției politice, o permanentă teroare împotriva cetățenilor țării, drepturilor și libertăților lor fundamentale".

Din analiza preambulului și a prevederilor OUG nr. 24/2008 rezultă că rațiunea adoptării acestui act normativ derivă din necesitatea cunoașterii de către membrii unei societăți postcomuniste a fostului regim totalitar, depășirii nivelului organizatoric, intelectual și moral impus de un sistem caracterizat prin structuri și moduri de gândire inadecvate, respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, creării unei culturi politice autentice și a unei societăți civilizate, verificării a posteriori a

comportamentului persoanelor care în prezent candidează pentru sau ocupă demnităţi ori funcţii publice (aflându-se în situaţia de a fi garanţii Constituţiei şi ai democraţiei) ori deţin titluri care implică o dimensiune morală primordială, legea neavând un scop punitiv şi neinstituind o responsabilitate penală a celor în privinţa cărora se va constata că au fost lucrători sau colaboratori ai Securităţii.

Sub aspectul care interesează în cauză, Curtea reţine că OUG nr. 24/2008 urmăreşte scopul de deconspirare, indicat în preambul, a persoanelor care au contribuit la instrumentarea dosarelor întocmite de Securitate sau care au efectuat activităţile prevăzute de actul normativ respectiv, prin consemnarea publică (publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a, şi punerea la dispoziţia mijloacelor de informare în masă de către reclamantul C.N.S.A.S.) a celor care ocupă demnităţile sau funcţiile enumerate în art. 3, precum şi a celor care îşi manifestă intenţia de a candida pentru alegerea sau numirea în aceste demnităţi sau funcţii publice, actul normativ antrenând doar eventuale consecinţe de ordin moral în privinţa celor care au încălcat drepturile şi libertăţile fundamentale ale altora în perioada dictaturii comuniste.

Prin urmare, rolul instanţei învestite cu soluţionarea unei acţiuni în constatarea calităţii de colaborator sau, după caz, de lucrător al Securităţii, nu este acela de a stabili vinovaţii, de a aplica pedepse şi de a le individualiza, nerealizând o justiţie retributivă, ci doar de a verifica, pe baza copiilor certificate de pe documentele aflate în arhiva reclamantului C.N.S.A.S. şi a probelor administrate de pârât, întrunirea cumulativă a condiţiilor prevăzute de lege pentru existenţa calităţii în discuţie, raţiunea legii şi rolul instanţei fiind în acord cu principiile stabilite prin jurisprudenţa C.E.D.O, ca expresie a celor mai înalte idei despre justiţie şi echitate (a se vedea hotărârea de Mare Cameră pronunţată la data de 16.03.2006 în cauza Zdanoka contra Letoniei; decizia de inadmisibilitate din 22.11.2001 în cauza Knauth contra Germaniei).

Aşadar, prin reglementarea prevăzută de OUG nr. 24/2008, legiuitorul a urmărit deconspirarea prin consemnarea publică a persoanelor care au participat la activitatea de poliţie politică comunistă, fără să promoveze răspunderea juridică a acestora şi fără să creeze premisele unei forme de răspundere colectivă, pentru simpla participare la activitatea serviciilor de informaţii, în condiţiile lipsei de vinovăţie şi a vreunei încălcări a drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale în fiecare caz în parte (în acelaşi sens pronunţându-se şi Curtea Constituţională prin decizia nr. 530/09.04.2009, publicată în Monitorul Oficial nr. 430/24.06.2009).

În cauza de faţă, Curtea reţine că doamna Molico Elena Tatiana a fost recrutată la data de 23.05.1983, sub nume conspirativ " Andreea Romaşcu" de către biroul de contrainformaţii al U.M. 02546 Bucureşti, pentru încadrarea informativă a venicilor din bloc , cadre militare în rezervă şi/sau activitate şi în special a lt.col. (r) M.G. şi familiei sale.

În drept, instanţa reţine că potrivit art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, prin colaborator al Securităţii se înţelege persoana care a furnizat informaţii, indiferent sub ce formă, precum note şi rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securităţii, prin care se denunţau activităţile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist şi care au vizat îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului. (...) Colaborator al Securităţii este şi persoana care a înlesnit culegerea de informaţii de la alte persoane, prin punerea voluntară la dispoziţia Securităţii a locuinţei sau a altui spaţiu pe care îl deţinea, precum şi cei care, având calitatea de rezidenţi ai Securităţii, coordonau activitatea informatorilor.

Aşadar, prima condiţie ce trebuie îndeplinită pentru a se constata că o persoană a avut calitatea de colaborator al Securităţii este aceea ca această persoană să fi furnizat informaţii, indiferent sub ce formă, precum note şi rapoarte scrise, a doua condiţie vizează calitatea informaţiei furnizate, în sensul că prin aceste informaţii se denunţau activităţile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist, iar a treia condiţie se referă la efectele furnizării informaţiilor, în sensul că au vizat îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului.

Din probele administrate în cauză de reclamant, reiese că prima condiţie impusă de dispoziţiile legale precitate este îndeplinită, pe parcursul colaborării cu organele de Securitate, pârâta furnizând, în

mod conştient(şi astfel fiind îndeplinită şi cea de-a doua condiţie) informaţii sub formă de note scrise despre cu privire la atitudini considerate a fi potrivnice regimului totalitar, iar acestea vizau îngrădirea dreptului la viaţă privată.

Sub aspectul celei de-a treia condiţii enunţate, Curtea observă că interpretările gramaticală, logico - sistematică şi teleologică ale prevederilor legale anterior indicate, conduc la concluzia certă că nu este necesar, pentru ca o persoană să fie încadrată în categoria colaboratorilor poliţiei politice, ca activitatea acesteia să fie adus efectiv atingere drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, fiind suficient ca ea să fi fost îndreptată împotriva acestor drepturi şi libertăţi şi să fi fost aptă să le aducă atingere.

Activitatea concretă a pârâtei, astfel cum rezultă din materialul probator, a determinat o supraveghere îndeaproape a persoanelor despre care dăduse informaţii.

Nu în ultimul rând, instanţa observă că în cauză nu sunt incidente dispoziţiile art. 2 lit. b) teza a II-a din OUG nr. 24/2008, care reglementează o situaţie de excepţie în care persoana care a furnizat informaţii Securităţii nu este considerată colaborator.

În acest sens, Curtea reţine că, fiind o normă de excepţie, prevederile art. 2 lit. b) teza a II-a din OUG nr. 24/2008 sunt de strictă interpretare şi aplicare, neputând fi extinse şi la alte situaţii de fapt ce nu se circumscriu direct normei legale. De asemenea, Curtea reţine că, pentru a fi incidente aceste prevederi, este necesar ca informaţiile să fi fost cuprinse în declaraţii, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei şi procesului, în stare de libertate, de reţinere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată şi condamnată. Or, în cauza de faţă, pârâta nu a fost judecată şi condamnată pentru motive politice, nefiind îndeplinită situaţia premisă prevăzută de textul legal anterior citat.

Prin urmare, instanţa de judecată sesizată urmare a aprobării notei de constatare, analizând cererea în raport de ansamblul probator administrat în cauză, apreciază că CNSAS, în calitate de reclamant, a făcut dovada susţinerilor sale, astfel încât urmează să constate calitatea pârâtei de colaborator al Securităţii.

Aşadar, fiind îndeplinite în cauză toate condiţiile legale evocate anterior, Curtea apreciază că prezenta acţiune este întemeiată, urmând a o admite, în temeiul art.11 raportat la art.2 lit.b din OUG 24/2008, şi a constata calitatea pârâtei de colaborator al Securităţii în sensul legii.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂŞTE

Admite cererea formulată de reclamantul **Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii,** cu sediul în Bucureşti, str. Matei Basarab nr. 55-57, sector 3 în contradictoriu cu pârâta **Molico Elena Tatiana (fostă Lăzăroiu),** cu domiciliul în Bd. ...., Bucureşti.

Constată că pârâta a fost colaborator al Securităţii în sensul art. 2 alin. b din O.U.G. nr. 24/2008.

Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare; recursul se va depune la Curtea de Apel Bucureşti.

Pronunţată în şedinţă publică, azi, 07.05.2018.

PREŞEDINTE,
FLOREA IONEL

GREFIER,
DUICĂ DANIELA

Red. Teh. F.F/2 ex

